

Göç edecek İstanbullulara!
Tren hareket günleri
tesbit edildi

— Yazısı 5 inci sayfamızda —

**Stalin hem
Parti, hem
Hükümet reisi**

Sovyetler Birliği diğer her
memleket gibi bugünden yarma
beklenmiyen büyük hâdis-
ler karşısında, ani ve fevkalâde
kararlar vermek mecburiyetin-
de kalabilir. Bu gibi ihtimaller
göz önüne getirilirse Stalinin
parti reisi ve basyevkil olan Hit-
ler gibi hem parti, hem de hük-
ümet reisi olmağa lüzum gör-
düğüne hükmetmek lâzım gelir.

Yazan: ASIM US

Tas ajansı Sovyetler şefi Stali-
nin doğrudan doğruya Sovyetler
hükümeti reisi meclisi riyaleti-
ni geçirdiği ve esasen bu vazife-
nin bulunan Molotofun kendisine
komiserliğini uhdesinde muha-
faza ettiğini bildirdi. Bu haberin
fevkalâde ehemmiyeti cihan efkâr-
ının umumiyesinin dikkatini birden-
den Sovyetler memleketi üzerine
çekmiştir.

Yıldardanberi Molotof Sovyetler
Birliğinin en yüksek bir devlet a-
damları ol-
muş ve tanınmıştır. 1939 u-
n sonuna kadar başlatıldığı gündanberi
bu zatın ıfraz kuvvetleri reisi sıfâ-
rına gördüğü işler şahsı mevkîni
ve mevkîyetini de tebarüz ettirmiş-
tir. Bununla beraber Molotof ni-
yetli bir insandır. Nüfusu iki yüz
milyona yakın olan büyük bir dev-
letin en yüksek mesuliyet mevkî-
sinde dolaylı yorultuyla olabilir. Ya-
nı her hangi bir sebeple bu vazife-
den çekilmek lüzumunu hisset-
tiğini bulunduruldu. Onun yerine di-
ğeri bir devlet adamı da getirilebi-
lirdi. Bu cihette bir fevkalâdelelik
yoktur. Bu istek asıl fevkalâdelelik
kendi sonradan Sovyetler partisi-
nin en yüksek şefi olarak mevkî-
sinde bulunan Stalinin bizzat Sov-
yetler halk komiserleri meclisi re-
isi vazifesini eline almış, aynı
zamanda Molotofu kendine muav-
in yapmakla beraber hariciye
komiserliğinde bırakmış olmasın-
dır.

Molotofun Staline muavin ol-
ması beraber hariciye komiseri
vazifesini üzerine almış olması gös-
törüyor ki Sovyetler Birliğinin ne
kahli ve ne de harici siyasetin-
de bir değişiklik olacak değildir;
halde acaba Stalinin bizzat bü-
tün işlerini doğrudan doğruya
kendisi eline almak istemesinde ne
gibi bir zaruret vardır?

Bu sorunun en makul cevabı ol-
mak üzere bugünkü Avrupa harbi-
ye unumun cihan vaziyetini göster-
mek doğurur.
Çekoslovakya'dan, Lehistan'dan,
Polonya'dan, Norveç'ten, Belçî-
ka'dan, Hollanda'dan, Fransadan
bütün bütün Balkanları ezen büyük
Alman harp makinesi bugün, he-
lakî bütün kıta Avrupası üzerinde
bu müthiş harp makinesi şimdi
nereye doğru tevaccüh edecektir?

Garba mı? İngiltere ile
Almanya arasındaki harbe son za-
ferinde artık Amerikan da gi-
recek ve bundan dolayı harbin da-
vamlarına uzayacağı aslâ şüphe
yoktur. Bu harbin kaza Avrupası üzerinde
Almanya ile en yakın komşu o-
lan ve nihayetsiz ilk madde ve gr-
up memleketi bulunan Sovyetler
Birliğinin mevkîi de çok nezaket
ile emtiştir. Öyle zannediyoruz
ki Sovyetler Birliğinin vaziyeti bu
harp gereğince içinde tetkik edi-
lerek olursa Stalinin bizzat bütün
kuvvetlerinin başına gemesi-
ne kadar anlamlıdır.

Sovyetler Birliği diğer her mem-
leket gibi bugünden yarma hiç
beklenmiyen büyük hâdiseler kar-
şılarında kalabilir; bu hâdiseler yine
diğer memleketler gibi şimal kom-
plesi da hiç tereddüt etmiyen ve
bırakmadan en yüksek salâhiyet-
mek mecburiyetinde bırakabilir.
İşte bu gibi ihtimaller göz önüne
getirilirse Sovyetler şefi Stalinin
ayrı zamanda parti reisi ve baş-
m hükümet reisi olmağa lüzum
gördüğüne hükmetmek lâzım gelir.

İSMET İNÖNÜ Garp vilâyetlerindeki tetkik saya- hatından Ankara'ya döndü inönü zaferi

11 mayısta büyük bir
merasimle kutlanacak

Ankara, 7 (A.A.) —
Reisicumhur İsmet İnönü, garp vilâyetlerinde
icra ettikleri tetkik se-
yahatından bugün saat
12 de Ankaraya avdet
buyurmuşlardır.

En büyük askeri zaferlerimiz-
den ikisi olan İnönü meydan mu-
harebelerinin vukubulduğu ay-

lardan birisinin kış ortalarına,
diğerinin de mart nihayetine
rastlaması sebebiyle bugüne ka-
dar Türk devletinin kurulmasın-
da büyük bir âmil olan birinci
ve ikinci İnönü zaferlerinin kut-
lulama merasimi ekseriyetle fe-
na havalara tesadüf etmektedir.
Bunun düşünen Cumhuriyet
Halk Partisi bundan böyle bu
zaferlerin kutlulama merasimi-
nin her sene mayısın ikinci haf-

(Devamı Sa. 2 s. 4 d.)

Reisicumhurumuz İsmet İnönü'nün Trakya manevralarında
almış bir resmi

Kaçak bir şoförün idare ettiği otomobil iki genci parçaladı

Ayrıca biri ağır, diğeri hafif iki yaralı var,
ölenler güzel sanatlar akademisi talebeleri

Irak Harbiye Nazırı Ankaraya geliyor

Bağdat 7 (A.A.) — İ-
rak harbiye nazırı Naci
Şevket; Ankarayı ziya-
ret etmek üzere Bağdat-
tan hareket etmiştir.

VAKIT — Bay Naci Şevket Irakın
eski Ankara sefiridir.

Hava devleri Amerikanın yeni tayıyareleri

18 ton bomba ile Amerikadan Berline gelip bombalarını attıktan sonra geri dönebileceklerdir

Londra, 7 (A.A.) — İngiliz ga-
zetleri, bugün dünyanın en büyük
tayıyaresi olan muazzam B-619
bombardıman tayıyaresinin fotoğ-
raflarını neşretmektedir. Douglas
fabrikası tarafından yapılan bu
tayıyare, 82 ton sıklindedir. Bu
tayıyare saatte 480 kilometre sü-
ratle, Newyorktan 18 ton bomba
ratle, Newyorktan 18 ton bomba
hamulesi ile Berline gelebilecek,
bombalarını Alman hükümet mer-
kezi üzerine atabilecek ve bilâhara
hiç yere inmeden Amerika'ya av-
det edebileceklerdir.

Millî Piyango

Dün çekilen numaralar
2 nci sayfa

Dün gece saat 22,30 Harbiyede
feci bir kaza olmuştur. Üç genç
tabemizden ikisinin ölümüyle biri-
nin de ifade veremeyecek derecede
ağır yaralanması ile neticelenen
bu kazanım tahmin edilen sebebinin
isaretten önce nasıl vukua geldi-
ğini anlatalım:

Harbiyede, tramvay tevakkuf
mahallinde polis noktasında nöbet-
çi polisi saat 22,30 da, Taksimden
Harbiyeye doğru bir taksi araba-

sının, kendisine yaklaştığı bir sıra-
da hızlandığını görmüş ve bu ara-
banın Sıslı yoluna sapmasını müte-
akip yeni yapılan abdesthaneler
hizasında birdenbire sola kıvrıldı-
ğını ve bütün şiddetle 233 num-
aralı tramvay direğine çarptığını
görmüştür. Bu çarpış o kadar şid-
detli olmuştur ki sarsıntısı civar
evlerde oturanlar üzerinde bir zel-
zele tesiri yaparak onları neye
(Devamı Sa. 2 - Sü. 6)

17 yaşında bir kızı 21 liraya kiralyan Mustafanın meraklı macerası

Gizli fuhşa teşvik eden ve âlet
olanlar yakalandı

Mustafa adında birisi, evvelki
gece Beyoğluna eğlenmeye çıkmış
ve burada 50 yaşlarında Na-
ciye adında bir kadının delâle-
tiyle 17 yaşında Neclâ adında bir
kızı geçeliği 21 liraya kirala-
mıştı.

Mustafa bundan sonra Neclâ-
yı alarak otomobille Maslak'taki
Çiftlik gazinosuna gitmiş, bura-
da içkiye başlamışlardır. Mus-
tafa bir aralık fazla sarhoş olun-
ca, Neclâ, kendilerini getiren
taksi şoförü ile anlaşmış ve şo-
für, Mustafanın cebindeki 47,5
lirayı çalarak kızla beraber kaç-
mışlardır.

(Devamı Sa. 2 Sü. 5)

Irak Cephesi Suriye - Irak hududu kapatıldı

Bazı Irak karakolları
teslim oldu

İngiltere
lehinde
nümayişler

(Yazısı 2 ncide)

Günlerin Peşinden:

Musolini Hitler'den yardım istemedi mi?

Hitler Almanyanın Yunanistan üze-
rine yaptığı taarruzu İtalyaya yardım
için yapmadığını ve Musolininin ken-
disinden aslâ yardım istemediğini söy-
ledi:

— İngiltere Yunanistana asker çı-
karmaya başladı. İtalya ile Yunanistan
harbederken o, patırtı arasında
Balkanların bu köşesine yerleşerek
bir gün 1914 harbinde olduğu gibi bir
Selânik cephesi kuracaktır. Bunu an-
ladık. Hazırlık daha çekirdek halinde
iken hücum edip ezmeğe lüzum gör-
dük,, dedi.

Fakat Alman devlet reisinin itiraf
etmesi icap eder ki, Alman ordusu
gelmemiş olsaydı İtalyan ordusu Ar-
navutlukta mağlûbiyetten kendini
kurtarmıyacaktı. Daha doğrusu Al-
manya bir taş attı; bununla iki kuş
vurmuş oldu. Şayet İtalyanın yardı-
ma muhtaç olmadığı iddiasında ısrar
edilecek olursa Afrikada Libya cep-
hesi gösterilebilir:

— Eğer İtalyanlar Almanlardan
yardım istememiş ise Libyadaki Al-
man askerleri niçin buraya gönderil-
miştir? Niçin Mareşal Graziani Af-
rika kumandanlığından istifa ettirile-
rek buradaki kuvvetler Almanların
kumandası altına verilmiştir?..

Denilir ki bu suale sükût etmekten
başka cevap bulmak mümkün değildir.

HASAN KUMÇAYI

STALIN

Molotofun yapmakta
olduğu halk komiserleri
hey'eti reisliği
vazifesini

Uhdesine aldı

Sovyetler Meclisi

Uç kararname neşretti

Moskova, 7 (A.A.) — Sovyetler
Birliği yüksek meclisi riyalet di-
vanı aşağıdaki üç kararnamayı neş-
retmiştir:

Birinci kararname, Molotof'un
(Devamı Sa. 2 - Sü. 1)

Çörçil'in beklenen nutku

Avam Kamarasındaki
müzakereler çok
hararetili oldu

Loid Corc'un Türkiye ve Boğazlar hakkındaki suallerine Çörçilin cevabı

(Yazısı 4 üncüde)

Baskıya verirken Irak petrolleri Tekrar İngilizlere geçti

Newyork, 7 (A.A.) — D.N.B.:
Kahreden Associated Press Ajan-
sına gelen bir habere göre, Irak'taki
İngiliz kuvvetleri Habbaniye tayyare
meydanını çevirmekte olan müdafaa
hatlarını yaparak petrol borusunun
kontrolünü yeniden ele geçirmişlerdir.
Kahire, 7 (A.A.) — İngiliz umumî
karargâhının tebliğinde Habbaniyede
harekâtta bulunan İngiliz zırhlı kıta-
ları ile Irak kuvvetlerinin Salı günü
asileri kampa hâkim mevzilerden tar-
dettikleri bildirilmektedir. Asilerin
zayıfları çok ağır olmuştur. İngilizler
İhmal edilir derecede az zayıflar ver-
mişler, 300 den fazla esir almışlardır.

Amerika harbiye nazirinin çok mühim nutku

(Yazısı 4 üncüde)

Limon fiyatlarında ihtikâr yapılmıyormuş

Keskin sirkenin zararı her vakit küpüne olmaz, böyle sahibine de olur.

Stalin başvekil oldu

Sovyetler Birliğinde bir tebedül, dünyanın alakasını celbetmiştir. Sovyet Lideri Stalin bizzat başvekilliği deruhte etmiştir. Molotov Litvinofun affındanberi başvekillikle hariciye komiserlik vazifesini şahsında toplamıştır. Molotov iki vazifeyi birden yapamayacağını söyleyerek affını istemiştir. Resmi sebep budur. Fakat bunda şümulü sebepler görenler de vardır. Başvekilliği Stalinin bizzat üzerine alması manalı görülmüyor.

Almanyanın Moskova elçisi Moskova'ya dönmüştür. Sovyetlerin Japonlara aralarının iyileşmesine mukabil Amerika ile araları açılmıştır.

Amerika, Sovyetlere motor ve harp malzemesi ihracını menetmiştir. Amerika, Sovyetlerle Japonya arasında dostane münasebat devam ettikçe Sovyetlere yardım etmeyeceğini bildirmiştir.

Amerika Harbe Yaklaşıyor
Amerika harbe doğru yeni bir adım daha atmaktadır. Amerika harbiye nazırı Stimson, radyoda bir nutuk söyleyerek İngiltereyle silah ve mühimmat gönderilmesi içinde Amerikan donanmasının kullanılmasını lüzumunu bildirmiştir. Harbiye nazırının nutku Amerika matbuatı tarafından iyi karşılanmıştır. Herald Tribune diyor ki: "İngiltere'ye daha ne kadar zamana kadar bizim muharebemizde yalnız bırakacağız?"

Stimsonun harbiye nazırı olduğu nazırı itibare alırsanız, oğlunun ehemmiyeti meydana çıkar. Bu nutuk Amerikan donanmasının kullanılmasına dair karar vermek üzere olduğuna bir emarettir.

Irak'taki Vaziyet
Habbaniyedeki vaziyet İngilizler lehine bir cereyan almak üzeredir. Her iki taraf tavassut teklifini kabul etmemişlerdir. İngilizler Irak kuvvetlerinin Habbaniyeden çekilmesini istemişlerdir.

Iraklılar buna bastan savma bir cevap vermişlerdir. İtalyan radyosu tavassut teklifini İngilizlerin tsevikiyle yapıldığını yavıdır. Berlin radyosu ise Almanyanın hâdiseleri büyük bir alaka ile takip ettiğini, Iraklıların cesaretle dövüşüklerinin, muvaffak olacaklarına bir delil teşkil ettiğini söylemiştir.

Stalin

(Baş tarafı 1 incede)
aynı zamanda hem Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti reisliği vazifesini, hem hariciye halk komiserliği vazifesini görmesinin kendisi için güç olduğu hakkında yaptığı mükerrer beyanat, nazırı dikate alarak Molotov'un bu talebinin isaf edilmesi

İkinci kararname: Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti ikinci reisliğine Mihailoviç Molotov'un tayin edilmesi.

Üçüncü kararname: Sovyetler Birliği halk komiserleri heyeti ikinci reisliğine Mihailoviç Molotov'un tayin edilmesi.

Moskova, 7 (A.A.) — B.E.C.: Tasajansı tarafından bildirildiğine göre Sovyet halk komiserleri meclisi başkanı Molotov, kendi isteği ile bu vazifeden çekilmiş ve Stalin komiserler meclisi başkanı olmuştur.

Molotov başkan muaviniğine tayin edilmiştir ve hariciye komiserliğini de muhafaza etmektedir.

Japonların tefsiri

Tokyo, 7 (A.A.) — Røyter:
Stalin'in başvekkâlete gelmesi münasebetle Dömei ajansı Japon siyasi müşahitlerinin Sovyetler Birliğinin siyasetinde bir değişiklik olmayacağını beyan ettiklerini yazmaktadır.

Bu müşahitler, Stalin'in çoktanberi diğer diplomatik sahalarda bilkuvve Rusya'nın zimadamları olduğunu tebarüz ettirmektedir, fakat bu yeni jestin Sovyet milleti üzerinde büyük bir ruhi tesir bırakarak Stalin'in nüfuzunu takviye edeceği kanaatini izhar etmemektedirler.

Tokyo'da bu husustaki kanaati sorulan maruf Amerikalı gazetecilerden Valter Duranty, Stalin'in başvekkâlete gelmesinin ona derhal ismen ve fiilen Sovyet devletinin düşmanını eline almak fırsatını verebileceği kanaatinde bulunduğunu söylemiştir.

Milli piyango dün çekildi

Para cezası müesir oluyor

Tramvaylardan atlayanlar azaldı

Son yirmi dört saat zarfında şehrin muhtelif semtlerinde seyrüsefer nizamlarına muayir harekette bulunan 10 şoför, iki otobüs biletcisi ile tramvaylar yürürken atlayıp binen 3 kişi cezalandırılmıştır.

Son günlerde cezaların tesirile tramvaylar hareket halinde iken atlayanlar azalmış bulunmaktadır.

Irak cephesinde

Kahire, 7 (A.A.) — Ortasark İngiliz umumî karargâhının tebliği:
Habbaniyedeki İngiliz hava kuvvetleri tesisatı etrafındaki mntakada vaziyet çok daha az gergindir. Gece yapılan İngiliz keşifleri yamaçlar ci varındaki düşman mevzilerini gayrimesgul bulmuşlardır.

Kampın cenubunda kâin yaylanın aslırden kurtarıldığı bildirilmektedir.

Petrol borusu hattı üzerinde bir ka rakotu ısgal eden aslır, bir İngiliz keşif tayyaresinin yaldastığı görünce teslim olmak istediklerini bildirerek maksadile beyaz bayraklar salmışlardır. Bu mevki bilâhıra İngilizlere kara kitaları tarafından ısgal edilmiştir.

IRAK - SURIYE HUDUDU KAPATILDI

Londra, 7 (A.A.) — Beyruttan resmi Telman istihbarat ajansına gelen bir telgraf Irak - Suriye hududunun kapatılmış olduğunu bildirmektedir.

Bu ajans, Suriye ile Türkiye arasındaki hududun açık bulunduğunu fakat Suriyeden İraka gidecek olan seyyahlara Türk arazisinden geçmek müsaadesinin verilmemekte olduğunu ilâve etmektedir.

Transit meselesi nazik bir safhaya girmiştir. Çünkü Beyrutta Amerika üniversitesinin 300 Iraklı talebesi İraka dönmek arzusunda bulunmak tadırlar.

Lyon, 7 (A.A.) — Beyruttan bildirildiğine göre Fransanın Suriye yüksek komiseri general Dentz iki hafta kalmak üzere dün Beyruttan Şama hareket etmiştir.

IRAK RESMİ TEBLİĞİ

Beyrut, 7 (A.A.) — Irak genelkurmayının tebliği:
Garpte tayyareler Habbaniye kampını şidetle bombardıman etmişlerdir. Mühimmat ve petrol depoları ciddi hasara uğratılmıştır.

Yerde iki tayyare tahrip edilmiştir. Düşman hava kuvvetleri iki defa işe kampı bombardıman etmiş ve kamp ve tayyare meydanı üzerine yangın ve infilâk bombaları atmıştır. Hasar fazla mühim değildir. Tayyareler ve hava dafı bataryaları müteaddit bombardıman tayyareleri düşürmüşlerdir.

Cenupta bir düşman tayyaresi Basra önünde bulunan kıtalı bombardıman etmes ve bir çok bomba atmıştır. Kitaların Basradaki İngiliz ordusuna hücum etmiştir.

Neticesi henüz malûm olmayan çok şiddetli bir muharebe vukubulmuştur.

6 mayısta düşman 11 tayyare kaybetmiştir. Ayrıca 5 tayyare kaybetmiştir. Ayrıca 5 tayyaresi de hasara uğratılmıştır.

Kudüs, 7 (A.9.) — Røyter:

Alman radyosunun Irak aslırını tebliği maksadile Nablus'ta kargaşalık çıktığına dair verdiği haberleri tekliz etmek üzere bu müslüman şehrin bütün halkı dün kütte halinde sokaklara çıkarak İngiliz ordusuna hizmete çağırılan Arap askerlerinin geçit resmini hararetle alkışlamıştır. Bu münasebetle üç müslüman belediye reisi olarak yeni askerlere hitap etmişlerdir. Bu geçit resminden sonra bir çok Arap askere yazılmağa koşturmuş. Filistinin muhtelif yerlerinde buna benzer resmi geçitler ve tezahürler yapılmıştır.

Nablus belediye reisi Süleyman Tukan Arap askerlerine hitap ederek yirmi beş sene evvelki kardeşlerinin şanlı hatırasını tazil ettiğini söylemiş ve onların kral Hüseyin ile asil evlâtlarının kumandası altında hürriyeti müdafaa uğrunda nihai zafere kadar İngilizlerin yanı başında düştüklerini ilâve etmiştir.

Süleyman Tukan sözlerini şöyle bitirmiştir:

— Orlarm gayesi aslı idi ise sizin bugünkü gayeniz onlarkından daha asıldır.

Milli piyanonun 5. inci tertip I. inci çekilişi dün Ankara'da Sergievinde yapılmıştır. Çekiliş saat 15.50 de başlanmıştır.

Ankara radyosu Sergi evinden naklen çekilişin bütün safahatını neşretmiştir. Bu çekilişte ikramiye kazanan numaralar şunlardır:

20,000 liralık büyük ikramiye 037723 numaralı tam bilet kazanmıştır.

10,000 liralık ikramiyelerden birini 281543 numaralı bilet, diğer 10,000 liralık ikramiye 125508 numaralı bilet kazanmıştır.

Beşer bin lira ikramiye kazanan numaralar

178449, 219229, 219438, 271873

Son dört rakamı (4845) ile nihayet bulan 30 numara ikiser bin lira, son dört rakamı (7122) ile nihayet bulan 30 numara biner lira, son dört rakamı (7246) ile nihayet bulan 30 numara beşer yüz lira, son dört rakamı (9222) ile nihayet bulan 30 numara beşer yüz lira.

Son dört rakamı (0799) ile nihayet bulan 30 numara, son dört rakamı (2827) ile nihayet bulan 30 numara, son dört rakamı (5085) ile nihayet bulan 30 numara, son dört rakamı (8314) ile nihayet bulan 30 numara iki yüz elliser lira.

Son üç rakamı (309) ile nihayet bulan 300 numara yüzler lira, son üç rakamı (785) ile nihayet bulan 300 numara elliser lira, son üç rakamı (828) ile nihayet bulan 300 numara elliser lira.

Son iki rakamı (76) ile nihayet bulan 3000 numara onar lira.

Son bir rakamı (7) ile nihayet bulan 30.000 numaralar ikiser lira ikramiye alırlar.

20,000 liralık büyük ikramiye kazanan 37723 numaralı tam bilet İstanbulda, 10,000 liralık ikramiye kazanan biletler İstanbul ve Çerkeştedir. 5,000'er bin lira ikramiye kazanan 176449, 219229, 219438, 271873 numaralı biletler İstanbul, Malatya, Isparta, Bafra ve Bursadadır.

İkiser bin lira ikramiye kazanan 30 biletin 7 parçası İstanbul, 5 parçası Ankara, 2 parçası Trabzon, 2 parçası Elâzığ, 2 parçası Gaziantep, birer parçası da Adana, Kastamonu, Edirne, Siirt, Kırkağaç, Ayas, Mardin, Sivas, Diyarbakır, Alanya, Edremit, İzmir, Gediz ve Ordu'da satılmıştır.

Biner lira ikramiye kazanan 30 biletin 6 parçası İstanbul, 4 parçası İzmir, 4 parçası Ankara, 2 parçası Adana, 1'er parçası Dörtöl, İnebolu, Bursa, Yenisehir, Zonguldak, Mecidiözü, Eskişehir, Samsun, Zile, Cebelibereket ve Erzurum'da satılmıştır.

Çiftçi mallarının korunması kanunun esasları

Ankara, 7 (VAKİT) — Çiftçi mallarının korunması hakkındaki kanun lâiyhası Meclis ruznamesine alınmıştır.

Bu lâiyhada çiftçi mallarının nelerden ibaret bulunduğuna ayrı ayrı bildirilmekte koruma ve ihtiyar meclisleri ve murakabe heyetinin vazife ve salâhiyeti hakkında hükümler bulunmaktadır.

Koruma ve ihtiyar meclislerinin çiftçi mallarını koruma bakımından vazife ve salâhiyeti şunlardır:

1 — Bekçi bağı ve bekçilerin vazife görevleri mntakaları ayırmak.

2 — Bekçi bağı ve bekçilerin adedini ve çalışma müddet ve şartlarını tayin ve bunlara para veya mal olarak verilecek aylık veya yıllık tesbit ve bunların vazifelerini iyi ifa edebilmeleri için lüzumlu tedbirleri ittihaz etmek.

3 — Koruma kadro ve bütçesini senelik koruma bedeli tarifelerini tesbit ve hizmete almak bekçi ve bekçi başlıklarını tayin ve her üç hususu murakabe heyetinin tetkik ve tasdikine sevk etmek.

4 — Köy kanununda yazılı imco usutüne göre suların mezuat ve yolları yaptığı tahribatı önlemek ve su arkları ve hendeklerle tarla ve bahçe yollarını tamiir ettirmek.

5 — 50 liraya kadar olan zarar ve ziyan davalarına hükümleri dair resmî de bakmak.

6 — İnzibati cezalar vermek ve kanunda yazılı diğer vazifeleri ifa etmek.

Bir kadın üç çocuk doğurdu

Ankara, 7 (VAKİT) — Bayburtlu Paşakızı Gülhan Ankara Doğumevinde üç çocuk dünyaya getirmiştir. İki kız, biri erkektir. Hepsisi de ahhattedir.

Bir muhtekir Dükkânı kapatılarak mahkûm edildi

Beyazıtta, Okularda bir trikotaj mağazası sahibi olan Hüseyin adında birisi, Merinos yünlerinin gilelerindeki etiketleri çıkarmış ve bunlardan 30'er gram çalarak 55 kuruşa satması lüzum gelirken 60 kuruşa satmıştır.

İhtikâr suçundan asliye ikinci ceza mahkemesine verilen Hüseyin, dükkânı muhakemesi neticesinde 25 lira ağır para lezasına, bir hafta da dükkânının kapatılmasına mahkûm edilmiştir. Mahkemenin kararı ayrıca gazete ile de ilân olunacaktır.

ADLİYEYE VERİLEN MUHTEKİRLER

Asmaaltında Camlıhanda Nesim Bar, afiş kağıtlarını 65 kuruşa satarak aynı yerde 100 kuruşa satmaktan, Sultanhamamında Ali Tatlıgil adında bir manifaturacı kumas ihtikârından, Kartalda bir bakkal 200 kuruşa mah lût kahve ve 60 kuruşa sabun satmaktan, keza Kartalda birkaç bakkal soğan ve diğer ihtikâr suçlarından adliyece verilmiştir.

izmir hususî idare istikrazı

Ankara, 7 (VAKİT) — İzmir vilâyeti hususî idaresince yapılacak istikraza hazinenin kefaletine dair kanun lâiyhası meclis ruznamesine alınmıştır.

Lâyiha esaslarına göre İzmir vilâyeti hususî idaresince milli bankalardan yapılacak 300.000 liralık istikraza maliye vekâleti kefalet etmeye mezu olacaktır.

Bu istikrazın muayyen taksitleri faizleriyle birlikte her sene İzmir hususî idare bütçesine konulacak tahsisatla ödenecektir.

Meksika hariciye nazırı

Totaliter rejimin genişlemesine meydan verilmeyeceğini söyledi

Newyork, 7 (A.A.) — Meksika hariciye nazırı Padilla, Cranegie müessesesi tarafından tesis edilen Enternasyonal Conciliation mecmuasında neşrettiği bir makalede Meksikanın totaliter devletlerinin genişlemesine muhalif olduğundan bahsetmiş ve demiştir ki:

— Meksika, totaliter rejimin genişlemesine ve beşinci kolun faaliyetine karşı koymak üzere diğer garp yarım küresi demokrasileriyle birlikte hareket etmeye hazırdır. Artık Amerika kıtasının mukadderatı mevzuubahistir. Davanın mahiyetini tama mîle müdrik bulunan Meksika bu mukadderata uymak azmindedir ve bu sebeple hazırlanmaktadır. Yarım küremiz müdafaa için azimkârane bir birimizle işbirliği yapmağımız icap etmektedir.

ismet inönü

(Baş tarafı 1 incede)
tası içindeki pazar günü yapılmamış muvafik görmüştür.

Bu münasebetle bu seneki merasim 11 mayısta İnönüde yapılacaktır. Merasimin muhtegem olması için şimdiden hazırlıklar başlanmıştır. Merasime bir çok vilâyetler, Halk partisi mensupları iştirak edeceklerdir.

Ne Demeli ?

Anadoluda köy istasyonlarından birinin ayakyolu üzerine (W.C.) yazılı bir levha asılmış. (Erkeklerle mahsustur), (Kadınlara mahsustur) gibi levhaların fazla kelmeleri yanında iyi bir kısaltma, fakat bize elvermeyen bir terah: Neden (100) veya yalnızca iki sıfır (00) değil de (W.C.)?

Bizim kendi alfabemizde çift ve yok! Olma bile bu kısaltmaya nasıl bir ses vereceğiz? Yol işaretleri gibi milletler arası bir işaret değil ki...

O halde (W.C.) dememeli, (100) demeli ve öyle yazmalı.

İtizar

Yazılarımızın çokluğundan dolayı "Mekûre, ve "Kanlı Bebek, romanlarını koymadık. Özlür dileriz.

İngiliz muavin kruvazörü battı

Londra, 7 (A.A.) — Amirallik dairesi Patia İngiliz muavin kruvazörünün bir Alman tayyaresinin bombaları ve mitralyöz ateşiyle batırılmış olduğunu bildirmektedir. Maamafih Patia bu tayyareyi düştürmeğe muvaffak olmuştur.

İKİ ALMAN GEMİSİ HASARA UĞRATILDI

Londra, 7 (A.A.) — İngiliz hava nazırı ve amirallik dairesi yüksek memurları, Alman Scherunhorst ve Gneisenau zırhlılarının hiç olmazsa Atlantik muharebesinin en nazik devresini, en surette muharebe harici edilmiş olduklarında müteffakirler. Bu gemiler Brest limanına gireli şimdi beş hafta olmuştur. Ve o zamandanberi İngiliz hava kuvvetlerinin yaptığı 15 büyük akın esnasında muntazaman bombardıman edilmiştir. Pazar günü yapılan hücumda, gımdiyekadar misli görülmemiş derece büyük ve kudretli bir bombardıman tayyare filosu kullanılmıştır. Bu bombardıman tayyarelerinde, muazzam miktarda zırh deler bombalar stoktu vardı. Bu iki Alman gemisinin harbin devamı müddetince denize açılacaklarından dahi şüphe edilmemektedir.

Afrikada İtalya mühim bir mütehasıs kaybetti

Londra, 7 (A.A.) — Ordunun makineleştirilmesi için çalışan başlıca İtalyan eksperlerinden biri ölmüştür. Bu zat Roma radyosuna göre 3 mayısta şimali Afrika'da yapılan bir hava akını esnasında ölen albay Carlo Antonedir.

Albayın makineleşme umum müdürü olduğunu söyleyen Roma radyosu bu ziyat telâfisi güç olacağını ilâve etmiştir.

Yugoslavyanın

Hırvat başvekil muavini Kukla hükûmet

Hakkında müteleasını söylüyor
Orta şarkta bir yerden bildiriliyor: 7 (A.A.) — Yugoslav hükûmetinin aslen Hırvat olan başvekil muavini Yuraj Krnjevic Røyter muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

Hırvatistanda kurulan kukla hükûmet ancak Alman ve İtalyan süngülerinin himayesinde kaldığı müddetçe iktidar mevkilini muhafaza edebilecektir. Bu hükûmeti, Hırvat milletinin herhangi bir kısmının münemesi olarak kabul etmek büyük bir batadır. Mihver propagandasının Srplarla Hırvatları ayırmak hususundaki gayretleri katli bir akamete mahkûmdur. Amanlarla İtalyanlar Hırvat arazisini taksim etmek suretiyle Hırvat milletinin bilâhıra karşı büyük bir cinayet işlemişlerdir.

Krnjevic Hırvatların nihai zafere kadar Srp milleti ile müteffak olarak İngiltere'nin ve Amerikanın yanında kalmak hususundaki katli kararlarını bir kere daha tebarüz ettirmiştir.

17 yaşında bir kız

(Baş tarafı 1 incede)
Böylece sabaha karşı Maslak asfaltında parasız, kadimsiz ve sarhoş bir halde kalan Mustafa yayan olarak Büyükdereye gitmiş ve karakola müracaat ederek, başına gelenleri anlatmıştır. Tahkikata Sarıyer müddei-mumisi Kamil Bora elkoymuş, mutavassıt kadın Naciye ve Necla yakalanmışlardır. Şoför bulunamamıştır.

Necla, ifadesinde, Mustafanın kendisine gazinoda tecavüz etmek istediğini, bunun üzerine korkarak şoföre kendini eve götürmesini rica ettiğini ve şoförün para kaldırıldığını haberi olduğunu söylemiştir. Kadınlar ve Mustafa nezaret altına alınmış, şoför aranmaya başlanmıştır.

Müddeiummîlik Naciye hakkında muavassatlık ve reşit olmayan kızları fuhsa teşvik etmek, Necla hakkında da gizli fuhsa yapmak, şoför hakkında, hırsızlık ve mağdur Mustafa hakkında da reşit olmayan kızla fuhsa yapmak teşebbüsünde bulunarak anme hukukuna tecavüz etmek suçundan takibat yapılmaktadır.

Habeşistan Cephesinde Koram işgal edildi

İngiliz kuvvetleri mühim miktarda asker ve Bir general Esir aldılar

Nairobi, 7 (A.A.) — İngiliz torluk kuvvetleri karagâhının torluk:

Heberistanda, şimal cephesinde Dessiyeden İtalyan kitalarının Koramı işgal etmişlerdir. Buradaki Ambalaginin 50 kilometre cennubunda kâin olup İtalyanların babası Asmara arasındaki mukavemet merkezi idi. Alman silirler arasında bir general da var idi.

Cenupta kitalarımız Negellinde 50 kilometre şimalinde Udarada düşmanın kuvvetli bir mevzine harem etmişlerdir. Buradaki harekât müsait bir surette devam ediyor. İncansa zayıfatımız ağır değildir.

Otomobil kazası

(Baş tarafı 1 incede)

uğradıklarını tayin edemeyecek vaziyete getirmiştir. Çarpışmayı müteakip, tramvay bekleyenler kaçmışlardır. Fakat ilk şaşkınlık anı geçip de çarpışma otomobile doğru koşanlar, tramvay direği üzerindeki kağıt sepetlerle çarpışma neticesinde yaralanan otomobilin önü arazıdan da tramvay bekleyenlerden birisi, göğüs kemiklerinin parçalanmış, belden aşağısının parçaları olmuş vücudile karşılaştıkları, Kazanın vuku bulduğu anda yanında binada oturanlardan birisi, orada bulunanlardan birisi, kasi süratle otomobili biraz geriye alarak parçalanmış zavallıyı kurtarmışlardır. Ne yazık ki kaza kurbanının yalnız bundan ibaret olduğunu görülmüyordu. Çarpışma sırasında ezilen bu bedbahtla beraber tramvay direği yanında bulunan bir başkasının da bu çarpışma şiddetile beş metre kadar ölümlü fırlıyarak bir külçe gibi kaldığı, düştüğü ve aldığı yaralardan bir hayli kan zayı ettiğini ve ölüm halinde bulunduğu anlaşılmıştır. Bir diğeri de ifade veremeyecek kadar ağır yaralanmıştır.

Kazayı yapan arabada, söylenildiğine göre bir müşteri bulunuyordu. Hüviyetini vakit geçişi dolayısıyla tesbit edemediğimiz bir yavı çok ehemmiyetsiz bir yavı almış ve ön camı parçalanmış olmasına rağmen sadece burnundan yaralanmıştı.

Otomobilin ön kısmı feci bir haldedir. Tamponu tam ortasında bir kaim zaviye halinde içeriye çıkmış, motor içeriye kaçmış fanelleri parçalanmış, camurlukları talarından çatlamıştır. Kazanın sebebine gelince: Notala bekleyen polis in ifadesine nazaran süratle giden taksî arabasının direksiyon kırılarak direkte direcek hiç bir mani yoktu; yol çıktı.

Fakat otomobilin numarası bakınca, hâdisenin sebebi kendinden tebellül ediyordu. Arabanın numarası 1572 idi; yani çarışma günü olduğu göz önüne alınırsa bunun kaçak olduğu anlaşılmıyordu. Bu yüzden şoförün anlaşılmadığını polisin yanından geçen bir rabayı numaranın farkına varmasını için süratlendirdiği tahmin edilebilir.

Hâdiseye vaz'iyet eden sabah ve müddeiummîlik muavini Fehmi öğlenleri ve yaralananların hüviyetini tesbitten sonra kaza sebebi araştırılmıştır.

Şoförün kaçak olarak çağırılması sabit olmuştur. Adı Arif oğlu Hırsandır. Kazaya kurban giden Güzel Sanatlar Akademisi talebesinden 29 doğumlu Manisalı Davut Kemal oğlu Ahmet Fuat Kayman, yine Güzel Sanatlar Akademisinden 321 doğumlu Arapçıl Ahmet oğlu Kemal Saymandır. İsmahmet oğlu Kemal Saymandır. İsmahmet oğlu Kemal Saymandır. İsmahmet oğlu Kemal Saymandır.

veremeyecek şekilde yaralı bulunan Güzel Sanatlar Akademisi talebesinden 27 yaşında Hultali yavı İhsandır. İki ölü talebe ile yaralı İhsan, Şişli çocuk hastanesine kaldırılmışlardır. İhsanın yaraları ağır olmakla beraber tehlikenin önlenilebilmesi mümkün görülmektedir. Derhal tedavi altına alınmış, yaraları sarılmıştır.

Şehir Haberleri

ilkokul öğretmenlerinden birer derece terfi edenler

Maarif Vekâleti tarafından liste tasdik edilerek alâkadarlara bildirildi

Şehrimiz ilk okul öğretmenlerinden 44 ü birer derece terfi etmişlerdir. Terfi eden öğretmenlerin adlarını yazıyoruz:

15 liradan 20 liraya terfi edenler: Silivri Gümüşpınar köy okulundan Hüseyin Onur.

20 liradan 25 liraya çıkanlar: Fatih 55 inci okul öğretmenlerinden Hüsnü Tamer, Büyükdada okulundan Sitare Akçıl, Çatalca Kumbogaz okulundan Selâmi Sungur, Eyüb 46 ncı okuldan Melâhat Tütener, Beşiktaş 39 uncu okuldan Şükrü Bayrak, Beşiktaş 50 inci okuldan Neriman Ziyadeoğlu, aynı okuldan Nesime Aktel, Sarıyer 14 üncü okuldan Kadriye Yetgin, Üsküdar 19 uncu okuldan Cevriye Ekşioglu, Beykoz 36 ncı okuldan Kemal Akçın, Beykoz 40 mer okuldan Mihriye Özalp, Anadolu feneri okulundan Mustafa Ersoy, Beykoz Ömerli köyünden Levan Derin, Çatalca büyük Çekmece'den Huriye Saym, Sile merkez okulundan Merzuka Onkan, Sile İmrendere köyünden Kâmile Yetiş, Teke yatı okulundan Fetahet Çataloğlu, Yalova Güney okulundan Serife Aksaraylı, Yalova Yucak Kocadere okulundan Lâtfi Dolagay.

25 liradan 30 liraya terfi edenler:

Beykoz Boğazhane yatı okulundan Habip Başaran, Beyoğlu 35 inci okuldan Nezahat Özbek, Çatalca Terkosköy okulundan Saffet Aytekin, Fatih 50 inci okuldan Şevkiye Yazıcıoğlu, Beyoğlu 44 üncü okuldan Hayriye Meçik, Beşiktaş 26 dan Perihan Arıç, Üsküdar Dudullu okulundan Faik Üstün, Üsküdar Reşadiyeden Hüsnü Başaran, Bakırköy birinci okuldan Makbule Gıpman, Bakırköy üçüncü okuldan Afife İlgez, Silivri fener okulundan Asım Coşkun, Çatalca İhsaniyeden Muhittin Volga, Çatalca Terkos köy okulundan Yusuf Bilgiç.

30 liradan 35 liraya terfi edenler: Yalova Güney okulu başöğretmeni Hulusi Koç, Fatih 24 ten Nuri Tosun, Beyoğlu 17 den Arif Vardaroglu, Anadolu Kavağı başöğretmeni Aktürk, Beşiktaş 34 ten Nihat Erkinbaş, Beykoz 39 dan İzzet Aktalay.

35 den 40 liraya çıkanlar: Beyoğlu 42 inci okuldan Sadık Ersen, Beşiktaş 1 inci okuldan Salâhattin Altuğ.

50 liradan 60 liraya terfi edenler: Beykoz 34 üncü okul başöğretmeni İsmail Hakkı Hulâgü.

Gazinoların sınıflara taksimi

Buralarda meze verme mecburiyeti kaldırılıyor

Gazinoların sınıflara taksim edilmesi işiyle meşgul olan komisyon faaliyetinin 15 mayısa kadar tamamlanacaktır. On beş mayıstan sonra yeni hazırlanan tarifeler tatbik mevkine konacaktır. Bu yıl yiyecek serviserlerinin daha ucuz olmasını temin için içkiyi yerlerde meze vermek mecburiyeti kaldırılacaktır. Bu hususta tetkikat yapılmaktadır.

Buz yüz paraya satılacak

Buz işinin halledilmesi hususunda tetkiklere devam edilmektedir. Buz bir müteahhide verilecek, müteahhit de şehrin muhtelif semtlerinde buz bayileri vücuda getirecektir. Buzun kilos 100 paraya satılması muhtemeldir.

Siyah gözlük fiyatları tetkik ediliyor

Mevsim dolayısıyla güneşlik numaralı siyah gözlük fiyatlarında ihtikar kaydedilmiştir. Fiyat murakabe bürosu, vaki şikâyetler üzerine siyah gözlük fiyatlarını da tetkik etmektedir.

Birlikler umumî kâtibi Ankaraya gitti

İstanbul ithalat ve ihracat birlikleri umumî kâtibi Salih Banguoğlu tekrar Ankaraya gitmiştir. Kendisine borsa komiseri Mahmut vekâlet etmektedir.

Otomobil lâstik tevziatı

600 otomobil lâstikinin tevziatı ne dair liste ticaret ofisine verilmiştir. Yakında tevziata başlanacaktır.

Dünkü ihracatımız

Dünkü ihracatın yekünü 700 bin liradır. Bulgaristana balmu, İsviçreye tiftik, Almanya kuyyemi, nohut, deri, tiftik, Romanya zeytin satılmıştır.

Altın Düşüyor

Altın fiyatları düşmekte devam etmektedir. Dün bir altın fiyatı 27 lira 15 kurustu.

vaziyeti itibarıyla çok ehemmiyetli olan bu sahada da insanların hürriyet ve dostluk psikolojisine uygun bir siyaset takip etmesi kendi menfaati bakımından faydalı olur. Petrol fiyatları kenarında milli bir yangın çıkarmakta kimsenin kârı yoktur.

Pasif korunma hazırlıkları

Vatandaşlara yeniden kurslar açılacak

Hava tehlikesine karşı alınması icap eden tedbirlere vilâyetin bütün kazalarında başlanmıştır. İlk planda ev siperlerinin inşası göz önüne alınmış alâkadarlara tebligat yapılmıştır.

Apartman ve evlerde oturanların yapacakları işler birer broşürle gidenlere bildirilmiştir.

15 yaşından 60 yaşına kadar bütün vatandaşların senede 30 saat ders almaları mecburiyeti vardır. Yapılan tetkiklerde vatandaşların bu dersleri muntazam surette takip etmedikleri görülmüştür.

Yeni bir bilgi verecek kurslar açılacaktır.

Evlerde siperler kazıldığı pasif korunma teşkilâtı için icap eden tedbirler de alınacaktır.

Her ev bir hava kurumu âmiri seçecektir. İrtibat, gözetleme, yangın ekipleri, hastabakıcı teşkilâtı da yapılacaktır.

Çocuğunu vuran baba

Suîh ceza mahkemesince tevkif edildi

Geçenlerde oğlu 15 yaşında Hayriye Galatada kahvede kumar oynarken yakalanan baba, çalka dört yerinden yaralanan mavnacı Ahmet Tily dün birinci suîh ceza mahkemesi tarafından tevkif olunmuştur.

Ahmet Tily'm tevkifine sebep oğlunun yaralarının hastahanece ağır görülmüş olmasıdır.

Şikâyetler:

Arsaya dökülen çöpler

Gazetenizin devamlı okuyucularımdan, Tarlabasında Kireç sokagında 48 numarada oturuyorum. Mahallemizde son zamanlarda yeni inşaat yapıldı. Evimin karşısında bulunan bir arsaya mütemadi surette mahalle evleri tarafından çöp dökülmektedir. Fakat çöpler döküldükten bir kaç gün geçtiği halde henüz belediye tanzifat ekiplerinin gelip çöpleri kaldırmadığı görülmüştür.

Bu çöpler etrafa fena koku yaydığından halkın sıhhi vaziyetini bozmaktadır. Sayın gazetenizle bu şikâyetimizi alâkadarlara duyurmak istedik. Delâlet etmenizi rica ederiz.

VAKIT — Belediye temizlik işleri direktörlüğünün dikkatini çekeriz.

SADRI ERTEM

Şehir Tiyatrosu

Dram ve Komedi bir yerde çalışacak

Şehir tiyatrosunun komedi ve dram kısımlarının müştereken aynı binada çalışması için tetkikler yapılmakta ve kâğıt bir bina aranmaktadır. Buna sebep de, şehir tiyatrosunun dram kısmının ahşap oluşudur. İtfaiye, bu bina için yeniden bir rapor vermiştir.

kavga sonunda

Hasmını yere yatırıp başını taşla yarıdı

Kireçburnunda oturan Salâhattin ile Mehmet adında iki kişi, dün aralarındaki eski bir meseleden dolayı kavgaaya tutuşmuşlardır.

Kavga esnasında daha kuvvetli olan Salâhattin Mehmed'i yere yatırmış ve dizlerle omuzlarına bastıktan sonra eline geçirdiği iri bir taşla başını bir kaç yerinden yarmıştır. Ağır surette yaralanan Mehmet Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, Sarıyer sulh ceza mahkemesine verilen Salâhattin tevkif olunmuştur.

50 tramvay bandajı geldi

Gümrükten çıkarılan 50 tramvay bandajı idareye teslim edilmiştir. Bandajlar seyriseferden çıkması icabeden 20 arabaya takılmıştır. Bu suretle seferlerde bir noksanlık olmayacaktır. Diğer taraftan yeni bandajların gelmesi beklenmektedir.

Hukuk İktisat Fakültesi eleme imtihanları

Hukuk fakültesinin eleme imtihanları tamamlanmıştır. İkinci sıfırdan imtihana giren talebelerden 196, üçüncü sıfırdan 197, dördüncüden 129, İktisat fakültesinden de ikinci sıfırdan 99, üçüncü sıfırdan 68, dördüncü sıfırdan 74 kişi muvaffak olmuştur.

Basradaki otomobil lâstikleri getirilecek

Basraya transit olarak gelen otomobil lâstik ve otomobillerin memleketimize ithali için teşebbüse geçilmiztir. Bu mallar, Hayfa yolu veya İran transitıyla getirilecektir.

Evkaf - Belediye ihtilâfı

Evkafı Belediye arasındaki anlaşmazlığı halletmek üzere Belediye Dahiliye Vekâletinden bir heyet istemiştir. Heyet bugünlerde gelecek meseleleri tetkike başlayacaktır. Bu suretle Belediye ve Evkaf arasında uzağıp giden ihtilâflar nihayete erdirilecektir.

Parti kongresi dilekleri

Vilâyet parti kongresinde tesbit edilen halk dileklerinin bir kısmı derhal yerine getirilmiş, diğerlerinin yapılması için bütçeye tahsisat konması istenmiştir. Belediye hazırandan itibaren, elektrik, su ve inşaat gibi dileklerin yapılması için tahsisat ayrılmıştır. Bu hususla meşgul olmak üzere vilâyette bir komisyon kurulacaktır.

Anadoluya kaçırılan kalaylar

Son günlerde bazı kimselerin ellerindeki kalayları Anadolu'nun birçok yerlerine kaçırdıkları anlaşılmış, bu gibiler şiddetle takibe başlanmıştır.

Bu arada Mersine de mühim miktarda kalay kaçırdığı anlaşılmıştır.

Bu mallar, mahallinde meydana çıkarıldıkça faileri hakkında takibata girişileceği gibi mallar da İstanbulla iade olunacaktır.

Ayrıca İstanbul'da bir yerde de 845 sandık gizli nişadır bulunmuştur.

Bir hamalın parmağı koptu

Nişantşında, Yayla apartmanında esya taşımakta olan hamal Cemal ile kapıcı İbrahim, kapıdan girip çıkmak meselesinden dolayı kavgaaya tutuşmuşlardır. Kavga sırasında İbrahim kapıyı birdenbire kapatmış ve aralığın elini dayamış duran hamal Cemalın sağ baskparmağını kopartmıştır.

İbrahim yakalanmış, hamal Cemal Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Görüp düşündükçe:

Türkün temizliği

Bir haftadan az bir zaman içinde, iki büyük devlet adamı, bizden bahsetti. Türk adı, geliş güzel sohbet meclislerinde geçmiyordu. Bu iki büyük devlet adamının, ikisi de kendi milletlerinin karşısında konuştular. Daha doğrusu bütün dünyanın huzurunda kürsiye çıktılar.

Bunların biri, Alman şansölyesi, Führer'dir. Ordularının Balkanlarda kazandıkları zaferle mağrur konuşanlar, geniş bir kuvvet hamlesiyle ufukları kucaklayışları mağrur görülebilir.

Fakat itiraf etmek lâzım, ki Bay Hitler, fazla sayılabilecek bir gurura kapılmış görünmüyor. Alman siyasetinin tarihi karşı müdafaasını yaptıktan, Balkan harbinin sücunu İngiltereye yükledikten sonra, zafer bilâncosunu, oldukça mütevazı cümlelerle ortaya koydu.

Şansölyenin "Atatürk" e kurduğu medh âbidesi, gerçekten muhteşemdir. Kölelik zincirleri karşısında bütün dünyaya ilk ulvî şahıslığı, ilk istiklâl dersini veren Mustafa Kemâl, tarihten sonra, işte "Hitler" de dehşetini tacını giydirdi. Türk siyasetinin temizliği, bu siyaseti idare edenlerin yüksek dirayet ve vakarları da bu nutukta ayrıca ve kuvvetli çizgilerle belirtilmiştir. Bir sözün, bir hükmün Türkiye'de can kula-

ğıyla dinlenmesi, Türk yüreklerinde yer bulması için, sadece doğru ve samimi olması yeter. Führerin nutku, hakikatten başka ve onun kadar güzel şeylerle dolu olduğu için elbette ki gönlümüzde derin izler bırakmıştır.

Biz, o sözlerde ne bir tatmin, ne bir sigorta mahiyeti aramadık. Kendi kendimize:

— Acaba doğru mu? —

Diye de sorduk. Sadece memnun olduk. İşte o kadar.

Dünkü gazeteler, Büyük Britanya hariciye nazırı "Eden" in, "Kamara", daki nutkunu verdiler. O da Türk siyasetinden, Türk seçiyetinden, Türk kararlarından, cana yakın bir dost sesi ve bütün bizi bilenlerin edindikleri o sıcak duygu ile konuştu.

Ne vakit, nerede Türk, açık kalbilik, bitarafılık tarif ve izah edilirse, ortaya hayran olmağa değer bir düş ve iç temizliği çıkar. Ruhumuz ve gövdemizde taşıdığımız yaradılış meziyetleri, bizi lekelemeye çalışan fena adamlar bile örtememiş, inkârların altından bizim bu tarafımız, ışık gibi daima taşmıştır.

Dünyanın içinde yuvarlandığı bu kan ve ateş tufanı arasında da, biz, ilk gündenberi verdiğimiz sözde duruyor ve hiç değişmiyoruz.

Kan ve ateş tufanının iki ucunda karşı karşıya duran, iki büyük adam, işte Türk için aynı şeyleri söylemekte, aynı hükümleri vermektedir.

Hakkı Süha Gezgîn

İstanbul'da fazla miktarda kasaplık hayvan geliyor

Et fiyatı yakında inecek

Fiyat murakabe bürosu et fiyatlarını tetkik etmektedir. Vilâyetlerden istenen malumat peyderpey gelmektedir.

tancı kasaplar da bu tenzilâta imkân görmekte idiler.

Müşterilere çay götürürken

Galatada, kahvecilik yapan Hüseyin dün müşterilerine çay taşıyan ayağı yarakak düşmüş, kırılan camlarla muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Hüseyin Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

GÜNDEM GÜNE

Yeni bir içki

— Yeşilaycılar dikkatine —

YAZIMI, "Yeşilay" cılarına ithaf ettiğime bakarak, yeni usul bir ayran keşfettiğimi sanmayın. Şerbet veya şurup da değil... O halde nedir?... Dostum Vâlâ Nurettin'in ballandır ballandır bahsettiği gayet lezzetli bir mayı olan "Zülbîye" mi?... Malûm ya... Zülbîye, yoğunlu suya yaprağı dolması suyu... Hayır... Bu da değil... O halde nedir?

Sizi daha fazla yormamak için kısaca söyleyeyim: TURSUYU!

Şehrimizde, bu garip mayie karşı dehşetli bir iptilâ var. Sokak köşelerinde koltuklarına sıkıştırdıkları pul kavanozların içinde combul combul çalkan hırar suyunu satanların etrafını, bazan beş on müsterinin birden sardığını görüyoruz... Fakat bu, "tursu suları"nın şahrı değildir. Bazı dükkânlarda, üç beş tursunun birden suyu karıştırılarak vücuda getirilen her nevi "Sark Kottey" var ki, nevi "halde lezzetine doyum olmuyor. Birçok gençler, kafele kafele bu dükkânlara girerek, eski zaman çocuklarının sebil suyu içmelerini

andran bir istihla bardak bardak gövdeye indiriyorlar. Acaba bu "yeni içki" aynı zamanda sıhhi bir şey midir? Bu hususta "Yeşilay Cemiyeti" tarafından bir izahname nesredilse yeridir... Eğer bir mahzuru yoksa, rakı ve şarap yerine, "tursu suyu" içilmesi tamim edilmelidir.

HİKMET MÜNİR

Yirmi yıl evvelki Vakit

8. 5. 921 Şehit ailelerine yardım birliği

İstanbulda şehit ailelerine yardım etmek üzere "Şehit ailelerine yardım birliği" adlı bir cemiyet kurulmuştur. Cemiyet darülmualimatta okunan mevdi müteakip faaliyete geçmiştir.

Radıyo

8.5.1941

	haberler	
8.03 Ajans	haberler	19.45 Ziraat
8.18 Haffit	haberleri	19.45 Takvimi
12.33 Muhtelif	parçalar	19.50 Solo
12.50 Ajans	gazetesi	20.15 Radyo
13.05 Köy	haberleri	20.45 Amatör
13.20 Karışık	türkçüleri	21.00 Dinleyici
13.03 Radyo caz	program	21.30 Sıhhat
13.40 Radyo ince	orkestrası	21.45 Radyo
19.10 Seyahat	saz heyeti	22.30 Ajans
19.30 Ajans	haberleri	22.45 Dans
	müziği	

TAKVİM	Perşembe 8 Mayıs	Cuma 9 Mayıs
Re.âhr: 11 Hızır: 3	Re.âhr: 12 Hızır: 4	
Güneşin doğuşu	5.50	9.38
Öğle	13.10	4.58
Akşam	20.13	12.00
İmsak	3.51	7.38

Çörcilin nutku

Londra, 7 (A.A.) — Avam kamarasında hükümete itimat takririnin müzakeresine bugün B. Lloyd George'un beyanatıyla telkar başlanmıştır.

B. Lloyd George ezümle şöyle demiştir:

Takririn hükümete itimat beyan eden birinci kısmı üzerinde herkes mutabıktır. Fakat hükümetin harbi sevk ve idaresine ait kısımlar hakkında bir hoşnut, suzuk ve inkisar mevcuttur. Harbin sevk ve idaresi hakkında diplomasiin ehemmiyetini bilhassa kayı ve işaret eden B. E. denin nutkunda Türkiye ile olan münasebetler hakkında daha fazla şeyler, İspanya hakkında birkaç şey, Vişi hakkında birçok şeyler ve Sovyetler birliği hakkında da daha fazla bazı şeyler bulunabilir" demiştir. Burada Eden, Lloyd George'un sözünü keserek demiştir ki:

Sözlerimde hâkim olan cihet düşmana yardım edebilecek hiç bir şeyi söylememekti.

LOYD CARO NELER SÖYLÜYOR

B. Lloyd George'a göre, Türkiye Alman gemilerinin Ege denizi adalarını işgal için Boğazlardan geçmesine müsaade etmiştir. Hatip, B. Edenin "muhaberenin bu hususu safhasında hayatı ve belki de kat'i mahiyetli haiz olan vaki'dan" neden dolayı bahsetmediğini sormuş ve şöyle devam eylemiştir:

Milletimiz yardım için şimdiye kadar yaptığımız çok daha fazlasını yapmalıdır, fakat hakiki vakıatları bilmesi icabeder. Milletimiz mazide pek çok buharları, pek çok hezimetleri karşılamıştır. Bunun için olup bitenlerden korkuya düşmez.

Lloyd George, bugünkü vaziyeti geçen harpte İngilterenin yanında Fransa, Rusya ve İtalya bulunduğu zamanki vaziyetle mukayese ederek demiştir ki:

1918 de Amerika da birlikteydi. Fakat değildir. Ve milletlerin heveti umumiyesi itibariyle vehlelerinde bize zaferi elde etmeye imkân verecek değişiklik hasıl oluncaya kadar mevzi tutmak mecburiyetindeyiz. Büyük Britanyayı zaptolunamaz bir imparatorluk haline getirmek ve vaziyet bizim için uygun bir şekli almaya kadar mukavemet etmek zaruretiyedir.

Lloyd George devam ediyor:

B. Stimsonun Amerikalıların vaziyetini vahametini takdir ettiklerini gösteren nutku büyük memnuniyeti muicptir, fakat alacağımız şeyi, daha doğrusu bu şeyi almaktaki sürati izam etmemek çok ehemmiyetli bir noktadır.

Alman denizaltıları bahsinde vaziyet geçen harptekinden daha müthiş olduğu gibi hava bombardmanı vaziyeti de hasara uğrayan gemiler bahsinde batan gemilerden de daha mühimdir. Geçen harpte Birleşik Amerika filosunu Atlas denizine göndermiş, Japonya da Pasifik denizi, muhafaza etmiştir. Bugün ise Birleşik Amerika yalnız Alman, yaya karşı inşa etmekte değildir, Bugün Birleşik Amerika aynı zamanda Pasifik denizinin muhafazasında da yalnız olduğunu daima hatırdan tutmak mecburiyetindedir.

FRANSA OTOMOBİL SANAYİİ ALMANLARIN ELİNDE

Müteakiben B. Lloyd George, akteildiği bildirilen ve Fransa otomobil sanayiinin mamul kaynaklarını Almanların emrine veren anlaşmadan bahsetmiş ve şöyle demiştir:

Fransada imal edilen kamyonların yüzde kırkının atöncephelerine ait olduğu bildiriliyor. Almanlar için en iyi tanklardan bir kısmı Çekoslovakya imal edilmektedir. Polonyalılar Almanlar için çalışmaktadır. Ve işgal edilen arazinin hepsi makinistleri ile birlikte Almanların emrinde. İtalyanların muhariplik vasıflarına büyük bir ehemmiyet atfetmemekliğimiz mümkündür. Fakat İtalyanlar birinci sınıf makinistlerdir. Birleşik Amerika şimdikiinden daha fazlasını yapabilir. Eğer Almanya yetenekliğimize imkân vermesi icabediyorsa, aldığımız malûmata göre, şimdiye kadar yaptığımız gayri mahdud bir surette fazlasını yapması lazımdır.

Lloyd George bundan sonra Yunanistan harekâtına geçmiştir: "Yunan ordusu Arnavutlukta Manastır göçü müdafaa edebilecek bir hatta çekilmeliydi" demiştir.

Lloyd George sözlerini şu suretle bitirmiştir:

Başvekilin asker mevcudumuzun tekmlî tevziyatını yeniden tetkik etmesi lazımdır. Keza harp meselelerini tetkikten ve başvekilin esaslı fikirler vermekten başka vazifesi olmayan 3 veya 4 azadan müteşekkül hakiki bir harp meclisinin bulunması icabeder.

B. Lloyd George'dan sonra söz alan B. Çörcil evvelâ B. Lloyd George'un nutkundan bahsederek demiştir ki:

Her zaman meclise şeref vermek üzere salona girişi çok ehemmiyet ve takdirle karşılanan B. Lloyd George'un bu nutku her halde pek de teşvik edici mahiyette olmamıştır.

EDENİN BAZI MEMLEKETLER DEN BAŞSETMEYİŞİNİN SEBEPLERİ

B. Lloyd George, B. Edenin İspanya, Rusya, Vişi ve Türkiye'yi zikretmediğinden şikâyet etmiştir. Bu müzakere umumî haricî siyaset hakkında bir müzakere değildir. Hariciye nazırının nutku sadece söylemediği şeyler bakımından mütalea edilmemelidir. Keza nutkun kıymeti de söyledikleri nazarı itibare alınarak mütalea edilmelidir.

B. Eden İspanyaya telmih etmemişse bunun sebebi İspanya hakkında birçok haberlere malik bulunmamaklığıdır veya hatırlanacak şeyler mevcut bulunmamasıdır, fakat İspanya hakkındaki şeylerin şimdiki işlerimize faydalı bir şekilde nasıl tesrih edilebileceğini anlamıyoruz.

Rusya hakkında birçok şeyler söylenebilir, fakat bunları söyleyerek herhangi bir fayda elde edeceğimizden emin değiliz. Bu suretle Sovyet hükümetinden teşekkül alacağımıza da tamamen kani bulunmuyorum. (Gülüşmeler)

Vişide olup bitenlerin hazin ve dinayatkârane tarihi üzerinde uzun uzadıya durmak mümkün, fakat bu müellim manzara üzerinde uzun uzun durmak ile birçok şeyler kazanacağımızı hakikaten zannetmiyorum.

TÜRKİYE BOĞAZLARDAN GEÇEN VAPURLARI TAKİP TEVKİF EDEMEZ

Türkiye'ye gelince, münasebetlerini fevkalâde takdir ettiğimiz ve bu büyük dünya mücadeledeki rolü en büyük ehemmiyetli haiz olan bir memleketten bahsederken gösterdiği büyük ihtiyattan dolayı Lloyd George'a teşekkür ederim. (Alkışlar)

Lloyd George'un Türkiye hakkındaki endişelerini izale edecek olduğu iki nokta mevcuttur. Birinci nokta, Yunan adalarını zapt için Alman askeri nakleden ve Çanakkale'den geçen vapurlar meselesidir. Türkiye bu vapurları tevkif hakkını haiz bulunmamaktadır.

B. Çörcil burada Montrö mukavelesinin Boğazlara ait maddesini okumuş ve geçen ticaret vapurları hakkında şunları ilâve eylemiştir:

Geçen vapurlardan birinin adalarını işgali için kullandığımız zannediyoruz, fakat Almanlarla İtalyanların elinde yine bu maktatla kullanılabilecek başka vapurlar da mevcuttur. Bu nokta muahedenin tefsiri meselesidir. Ve Türkiye'ye ait bir iştir.

ANLAŞMA TÜRKİYE İLE İRAK ARASINDA DEĞİL İRAN ARASINDADIR

Müteakiben B. Çörcil, Lloyd George'un Türkiye ile Irak arasında bir anlaşmadan bahseden beyanatına telmih ederek şöyle demiştir:

Lloyd George her halde İrana işaret etmek istemiştir. Kendisinin endişelerini bu suretle teskin etmekle bahtıyarm. Anlaşma Türkiye ile İran arasındadır ve Türk İran hududunun takviyesine ait tedbirleri taallük etmektedir. Bu anlaşmadan tamamen malûmatımız vardı. Ve anlaşma bir müddettenberi hazırlanmaktaydı. Anlaşma 19 nisan 1941 de meriyete girmiştir.

B. Lloyd George'un nutkunun, bizzat kendisi tarafından bir cesaret kırma devresi adı verilen böyle bir devrede pek de yardım edici nutuk olduğunu zannetmiyorum. Nutuk, cesaret kırılması bertaraf ederek uzak bir hedefe doğru ileri atılmayı itiyat edinmiş olan evvelki harp zamanlarının büyük bir sefinden beklenen mahiyette bir nutuk değildir. Öyle zannediyorum ki bu nutuk sanlı Mareşal Petenin Reynaud kabinesi zamanında kabineye hayat ve kuvvet vermek için söyliyebileceği bir nutuktur. (Gülüşmeler)

Müzakerelerimizin itimat reyini

ile kapatılmasının elzem olduğu fikrini açıkça ileri sürmüştü. Şimdi dolaylı B. Lloyd George'a minnettarım. Dinlediğimiz nutuk da hükümetin itimat reyini istemekte haklı olduğunu göstermektedir. Zira harp sahanelerindeki muvaffakiyetsizlik ve inkisarlarmızdan sonra, hükümet avam kamarasının kendisi, ne karşı olan vaziyetini öğrenmek hakkını haizdir.

Bu cihet, azim ve ıkdam ile hareket eden harp hükümetimizin istikrarı hakkında iç bir şüpheli kalmaması lazımgelen ecnebi milletler için bilhassa siyasetlerini hali hazırda ölçü ile tatbik eden milletler bakımından daha çok mühimdir. Çok büyük meseleler mevzu bahis olduğu ve fiilî olarak hepimizi tehdit edecek ve etmekte olan müthiş tehlikelerin izam edilmemesi elzem olduğu için bu meseleler hakkında kat'i bir kanaatimiz mevcut olması icabeder.

HAKSIZ DA OLSA BİR TENKİDİ REDDEDECEK EN SON ADAM BENİM

Düşman memleketlerde müzakerelerimiz en büyük alaka ile takip edilmektedir. Bu memleketlerde şimdiki zimamdarlarla her şeyin yolunda gitmiyeceği hakkında büyük ümitler beslenmekte olmasından dolayı pek ziyade memnunum. Bu şüpheleri izale etmenin yegahut bu ümitleri kırmamanın yegane şekli itimat veya ademi itimat reyini ile neticelenen tam bir müzakeredir. Bu reylerin tereddüde yer bırakmayacak şekilde verilmesini istemek hükümetin hakkıdır. Haksız da olsa bir tenkid reddedecek en son adam benim, fakat nüfuz eden bir tenkid olmalıdır. Bir de az çok kırdırıcı mahiyette tenkid nevi vardır. Ağır bir arabayı dik bir yokuşa çıkaran atları yandıran ağaçtan bir koparak kırılan bir seyrinin hayırhah bir niyetle hareket etmiş olması ve arabanın yokuşun tepesinde daha çabuk varmasına matuf olan bu gayretin iyi neticelerle tetevvüc etmesi mümkündür.

Fakat bu müzakerenin sadece itham nutuklarından teşekkül etmesi yanlıştır. Zira bu vaziyet parlamento sistemimiz ve siyasi işlerimiz hakkında kâfi derecede vukuf olmayan alâkadar mühim yabancî müşahitlere yanlış bir intiba verebilir. Buna binaen itimat kararını istiyoruz.

Parlamentomuz hür bir parlamento, memleketimiz de hür bir memleket. Bazı ahvalde hayatı mahiyette de olabilecek olan emsalsiz müşkülât ve tehlikelerde dahi parlamento müessesatımız olduğu gibi muhafazaya muvaffak olduk. (Alkışlar). Bugün hükümetin üzerinde bu'na yükün den bir yükü herhangi bir kınse'nin kaldıracağı zannetmiyorum. Tâ ki, Avam kamarasının ve millet'in kuvvetli müzaheretine nail olsun. Bu yükümü tahfif eden yegane şeyin beşeri olarak yapılması mümkün olsun her şeyin tarafımızdan yapılması olması ve millet itibarı ile şerefimizin tertemiz bulunmasıdır.

BALKAN HAREKATI NASIL OLDU

Horbeliş ve diğer bazı mebuslar harp zamanında hâdiseler ve düşmanın maksatları hakkında tam ve sarıh malûmata malik bulunulmasındaki ehemmiyetten bahsettiler. Balkanların istilâsı bahsinde, mutasavver şeylerden tafsilatla haberdar edildik. Diplomasiimiz alâkadar memleketlere kendilerini tehdit eden tehlikeleri bildirmekten ve emniyet ve selâmeti tahakkuk ettirebilecek yegane çare olan müsterek hareketi derpis eylemekten bir an hâlî kalmamıştır. Aralarında beş zirhî fırka bulunduğu halde asgarî 40 fırkanın hareketi hakkında tahsis edildiği güne kadar, haftalarca çok büyük Alman kuvvetlerinin Macaristan, Romanya, Bulgaristan ve Yunanistan'ın doğru hareketlerini takip ettik. Hitler bu gernit altında Yunanlıların yardımına gilmemesinin tarafımızdan söylenen bir cürüm olduğunu söylemiştir. Müteahhasırla münakaşaya girişmek istemiyorum (Gülüşmeler), fakat bu, hakkındaki hüküm Hitler tarafından verilen bir cinayettir. (Gülüşmeler). Gözlerimi geçen günleri geçirerek seyrine tekrar baktığım zaman, Yeni Zelanda başvekilinin de çok asilâne sözlerle bildirdiği gibi, yeniden bu müşkül yolu girmek mevzu bahis olduğu takdirde dahi, bugünkü malûmatımıza rağmen yine aynı şeyi yapacağımıza kanaat getiriyorum. (Alkışlar) Gergi hissiyatı da tarhın vereceği hükümde ve ırkıların bakasında rol oynayabilir fakat, ne de olsa, askeri hareketin mühim bulunduğu hislerden ziyade bu hareketi takibeden muvaffakiyet-

ler bakımından mütalea edilmesi icap eder. Şimdi, İtalyan diktatörü Yunanistanı istilâ etmek ve Alman diktatörü de onun imdadına koşmak suretile Yunanistanı ve Yugoslavyayı kanlı bir keşmekeşe sokmakla, hakikatte bu harbin tarihi tamamlandığı zaman hattâ askeri bakımdan bir avantaj mı kazandıklarımız, yoksa bir kayba mı uğradıklarımızın bilinmesi kalıyor.

ALMAN ORDUSU BİR KUVVET KAYNAĞI DEĞİLDİR

Bütün Balkanların nazilerin bo yunduruğu altına düşen ve kuvvet veya entrika kullanılmak suretile tutulması icapeden eski müstaklî devletler arasında ithali, Alman ordusu ışık bir kuvvet kaynağı teşkil edemez. Bu geniş makine şimdiki Kutup denizinden Ege denizine ve Atlas denizinden Karadenize kadar yayılmaktadır. Bu bir kudret kaynağı değildir. Askeri ve siyasi elyeti bir tarafa braksak dahi, bütün milletlerin Alman miletine ve Alman ırkına karşı tarihte kaydedilen veya düşmanda daha büyük bir kin beslemekte olmaları kadar hiç bir şey Almanları yeni Avrupalıların testinden daha emin bir surette menedemez. (Alkışlar). Bazıları Hitlerin fütuhatını Napolyonun fütuhatı ile mukayese ediyorlar. İspanya ile Rusyanın bu mukayese mevzuuna fazla asıllar katması mümkündür. Bununla beraber şurasını hatırlamak lazımdır ki Napolyon orduları Fransız ihtilâlinin kurtarıcı ve müsavatçı ruhunu da birlikte götürüyorlardı. Hitler imparatorluğunun akasmda ise ırkî hodgâm-lıkla casusluk, yağma ve ıslâden ve Prusya çizmesinden başka bir şey yoktur. Napolyon öldü.

BRİTANYA MİLLETİNİN KURTARICI VAZİFESİNİ GÖRECEĞİNE İMANIM VARDIR

Britanya milletinin Avam Kamarası delâletle ifade edilen sert, müstemir ve sarsılmaz arzu ve azim kudretinin kurtarıcı vazifesini bir kere daha göreceğine itimadım vardır. Bunu büyük bir itimatla söylüyorum. Zira sisleri ortasında kaybolmuş küçük bir ada değiliz, etrafımızda Britanya imparatorluğunun bütün milletleri geniş bir serpilme ile toplanmaktadır. Şimdi, Atlas ötesinde Birleşik Amerikan kudreti bizim tarafımızda ve yahut bizim tarafımızda yakın bulunduğu ilân etmektedir. Bugün ne muğlak ve büyük mühimmat meselelerini, ne de işaretleme meselesini münakaşaya etmek istemiyoruz. İşare nazırı bu hususta gizli celsede beyanatta bulunacaktır. Hore Belshannın dünki nutkunda bahsedebileceği tanklar meselesi hakkında basit bir nokta vardır. Zira kendisi harbe takaddüm eden yıllarda harbiye nezaretinin başında bulunuyordu. Geçen harpte tanklar saatte 3, 4 mil süratle gidecek ve mitralyöz ateşine mukavemet edecek şekilde imal edilirdi. O zamandan beri makine fennî o kadar ilerledi ki şimdi saatte 25 mil giden ve top ateşine mukavemet eden tanklar imal edilmektedir. Bu terakki Hitlerin bilhassa istifade ettiği bir inkilâptır ve harpten evvelki yıllar zarfında da teknik askeri mahfillerin malûmı idi. Bu inkilâp Alman fikirlerinden değil, İngilizlerle general dö Göl gibi diğer bazılarının zihninden doğmuştur. Bu inkilâp icat fikrine malik olmayan ve fakat taklitte yüksek salâhiyeti olan Almanlar tarafından bizim vahim zararımıza olarak istismar edilmiştir. Hore Belshann, kendisini teselli etmek maksadıyla şurasını söylemekliğime müsaade etmesini rica ederim. Halli hazırda ağır tank imalatımız kendisinin harbiye nezaretinden ayrıldığı zaman İngiliz ordusunda mevcut bulunan ağır tank mikdarı kadardır ve bu sene hitamından evvel imalatımız hali hazırda imal edilen tank mikdarının iki misline çıkacaktır. Bu hesapta Amerikan muazzam istihsalatı dahil değildir.

Lloyd George'un hükümetin teşkil tarzı hakkındaki tenkidlerine cevap veren Çörcil, şimdiki teşekkülün kolay ve müstessir surette çalıştığını ve hali hazırda bu teşekkülü yeni tatlâta tâbi tutmak niyetinde olmadıklarını söylemiştir.

Çörcil, sözlerine şu suretle devam etmiştir:

HARBİ KAZANMADIGIMIZ TAKDİRDE KAFASI KOPARILACAK ADAM BENİM

Libya ve Yunanistan işleri hakkında verilen bütün kararlar sadece hâdiselerin tesiri altında ittifağa, serbest bir surette şahsen hükümetin reisi sıfatıyla mesuliyeti en kati ve gâisi şekilde deruhte ettim. Bunun neticesi şudur ki, harbi kazanmadığımız takdirde kafası koparılacak adam benim ve böyle olmasını tamamen kabul ediyorum. Zira Avam kamarası Azasının ıkkıbeti barbar galiplerin elinde belki bundan da fena olacaktır (Gülüşmeler).

Bazı mahfillerde ve bilhassa yabancî memleketlerde orta garktan,

Amerika harbiye nazırının çok mühim nutku

Vaşingtono, 7 (A.A.) — Harbiye nazırı B. Stimson, dün akşam radyoda irat ettiği bir nutukta, harpten çok evvel milletler arasında da kanunun hüküm sürmesi ve zuhur edecek ihtilâfların kuvvete müracaat edilerek değil, fakat adil usullerle halledilmesi lehinde büyük gayretler sarfetmiş olduğunu söylemiş ve sözlerine şöyle devam etmiştir:

Harb filomuz, İngiltereye gönderdiğimiz malzeme ve mühimmat emniyetini deniz üzerinde temin etmektedir. Bu suretle, donanmamız kendi memleketimize ve mefkûremizin muhafazasına büyük bir hizmette bulunuyor.

Eğer İngiltere sukut ederse Amerika, karşısına çıkacak olan çok üstün deniz kuvvetlerine karşı garp yarı küresini müdafaaan âciz kalacaktır.

Büyük Britanyanın can damarı tehdit ediliyor. Nazi gayretleri şu anda en yüksek noktasını bulmuştur. Biz ne yapacağız? Çok şükür ki en tehlikeli tehdit bir tararuzdan ibaretir ve eğer istersek bu taarruza muvaffakiyetle karşı koyabiliriz. Bugün bütün kuvvetimizle bir ordu ve hava kuvveti teşkiline çalışıyoruz. Fakat donanmamız her türlü tehlikeye karşı koymağa hazır ve eğer filolarımız İngiliz filolarının gayretlerine bütün okyanuslarda, şimalde cenuta, şarkta ve garpta müzaheret edecek olurlarsa kıtımız etrafındaki emniyet sahasını koruyabiliriz. İşte bu suretle ki nazilerin bze kadar gelmek gayretleri, demokrasilerin bütün kuvvetleri seferber edilinceye kadar, akim bırakılabilir. İşte bu suretle ki istibdadın fena kuvvetleri, mikropun zehirleyici kudreti zail oluncaya kadar, kırılmış olacak ve böylece dünyayı yeni ve muazzam bir hürriyet dalgası tekrar kucaqlıyacaktır.

sanki biz oradaki mevzimizi kaybetmeğe ve buna rağmen Okyanuslarda ve havalarda zaferi kadar harbe devam etmeğe imkân verebilir misiniz gibi bahsedilmek için bir temayül var. Akademik bir sevkilceys vakıası olarak bu belki doğru olabilir. Fakat Nüvadisinde uğrunda muharebe ettiğimiz gayenin fevkalâde ehemmiyeti hakkında kimse küçümsemesin. Nüvadisinin ve Süveyş kanalının, Akdenizdeki mevzimizin ve Maltanın kayı uğrayabileceğimiz darbelerin en ağır olur. Bu mevziler için Britanya imparatorluğunun bütün kaynaklarıyla muharebeye azmetmiş bulunuyoruz ve bunda muvaffak olacağımıza inanmak için bütün sebepler mevcuttur.

General Vavelin kumandasında şimdiki yarım milyon kadar asker vardır. İngiltereden devamı bir tehlizat dalgası bu bölgeye gitmekte olduğu gibi Habebistanda ve Somali'deki düşman mukavemeti de yıkmak üzere olduğunun bütün oradaki kırtalarn müstemir bir surette şimalde tahşidi mümkün bulunmaktadır. Hakikatte bu tahşütlü bir kaç haftadanberi süratle devam etmektedir ve General Smuts mükemmel cenup Afrikası ordusuna Akdeniz kıyısına gitmek için emir vermiştir.

Fakat batı çölünde ve yahut Mısır geviren çöllerin herhangi birinde harp ancak tam tehlizatı nisbeten küçük kırtalar tarafından yapılabilir. Çölde büyük kırtalar kullanılması ancak fevkalâde neticelenebilir. İşte İtalyanların başına bu felâket gelmiştir.

Yunan orduları Başkumandanının emriyevmsi

Kahire, 7 (A.A.) — Gence ve Erzurum orduları başkumandanı General Smuts, 4 Mayıs'ta bir emriyevmsi yazmış ve ezümle demiştir ki: "Müttefik askeri kuvvetleri halkın müsterek gayretleri ile yalnız Girit topraklarını müdafaa etmekle kalmayacak, ti gelince bu üstün harbiye bütün Yunanistanın hürriyetini ilâlini yeniden tesis etmek için yeyeceğiz.

1500 lirayı çalan bir yankesici

Pazar günü, Kadıköy'de bulunan pantolonun çalan 1500 lirasını yankesici bir çaldıran tuccar Avram Şişli'nin şüpheli ve gerisiyle etmiştir.

Suçlu meşhur yankesici pantolu arap Abdurrahman Şişli'nin polis tarafından yakalandı. Paraları 100 lira civarında ayrı olarak parâdüsüne verilerine dikili ve gerisiyle nin omuzlarına yerleştirilerek bulundurmaktadır. devam edilmektedir.

16 ton odun batı bir motor

Bu sabah Anadolu'da rında Kandradan İsmail'in 16 ton odun batı bir gemi batmıştır. Mürettebatı, tahliye dan kurtarılmıştır.

Bir çocuk arkadaşını bıçakladı

Fatihte, Kirçesme oturan 14 yaşlarında dmda bir çocuk, dün kaktar arkadaşlarıyla larken 12 yaşında Turan'ı gaza tutmuştu.

Kavga sonunda, Turan yi fena halde dövmüş, cebinde taşıdığı sustalı çekerek arkadaşını muharirinden ağır surette yaraladı. Yaralı çocuk, hastahane kaldırılmış, suçu kanlı yakalanmıştır.

Darülaceze menfaatinin müsamere

Darülaceze menfaatinin şam saat 21 de Fransa sında Viyolense! Feyha tarafından bir konser bunu şehir tiyatrosu nin temsil edecekleri pereti takip edecekler. Müsamere hasılatı miesseseye tahsis edilecektir.

Doğum

Kemani Mustafa Şirin çocuğu dünyaya gelmiştir. uzun ömürlü diler ana ve tebrik ederiz.

İstanbul Belediyesi ilanları

Tahmin bedeli	İlk teminat	
432,00	32,40	Arnavutköyünde Lütflüye sokağında 41 numaralı kapı numaralı evin satışı.
288,00	21,60	Kapalıçarşıda Divrik sokağında 45-47 numaralı evin satışı.
Yıllık kirası		
240,00	18,00	Büyükdada Altınordu caddesinde 601 metre sahali arsının kiraya verilmesi.

Tanın bedeli yıllık kira beşer muhammenleri ve ilk teminat yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırma konulmuştur. Zabıt ve Muamele Müdürlüğü kaleminden görülebilir. İhale 23.5.41 günü saat 14 de Daim Encümeninde yapılacaktır. Taliplerin ilk teminatı bu yazı mektupları ile ihale gününmuayyen saatte Daimi Encümenine sunulmalıdır.

Belediye Sular İdaresinden:

- İdareimizin Etilalardaki fabrikası için satın alınan (2500) ton rün Kandilli iskelesi yanındaki depocan yükletilip Elmalya orada baltına işleri açık eksiltmeye konulmuştur.
- Bu işin en kısa zamanda bitirilmesi megruttur.
- Eksiltme 12.5.41 Pazartesi günü saat (11) de Taksimdeki idare merkezinde yapılacaktır.
- Taliplerin o gün ve saatte idare merkezinde lovaazm serfisi racaat etmeleri.
- Muvakkat teminat (400) liradır.

